

ŠVP PV je v kompletním znění a se všemi přílohami k dispozici v mateřské škole – volně dostupný je ve všech dětských šatnách a na vyžádání také v kanceláři zástupce ředitele pro mateřskou školu.

**Základní škola a Mateřská škola,
Hradec Králové, Jiráskovo nám. 1166**

MŠ BŘEZHRAD

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE	4
2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	7
3.1 Věcné podmínky	7
3.2 Životospráva.....	8
3.3 Psychosociální podmínky.....	9
3.4 Organizace.....	11
3.5 Řízení mateřské školy	12
3.6 Personální a pedagogické zajištění.....	14
3.7 Spoluúčast rodičů	14
3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	16
3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	17
3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	18
3.11 Podmínky vzdělávání a jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	19
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	20
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	22
5.1 Zaměření školy.....	22
5.2 Cíl, motto a vize školy	24
5.3 Dlouhodobé vzdělávací záměry	24
5.4 Metody a formy vzdělávání	25
5.5 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných, dětí od dvou do tří let.....	26
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH	29
6.1 Činnosti a příležitosti vedoucí k průběžným vzdělávacím cílům	29
6.2 Integrované bloky.....	30

6.3	Obsah integrovaných bloků.....	30
6.4	Plánování vzdělávacích činností	31
7.	<i>EVALUAČNÍ SYSTÉM</i>	35
7.1	Oblasti autoevaluace (co sledujeme).....	35
7.2	Časový plán evaluace (hodnocení), vyhodnocování, odpovědnost zúčastněných.....	37
8.	<i>INTERNÍ PŘÍLOHY</i>	38
8.1	Roční plán	38
8.2	Přílohy k evaluaci školy	38

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

Název školy a kontakty

Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Jiráskovo nám. 1166

Adresa základní školy: Jiráskovo náměstí 1166, Hradec Králové 500 02

Adresa mateřské školy: Poštovní 38, Hradec Králové 503 32

Adresa pro doručování písemností do MŠ: Poštovní 38, Hradec Králové 503 32

ředitel ZŠ a MŠ: Mgr. Martina Škultétyová

zástupce ředitele pro MŠ: Mgr. Gabriela Baranovičová

telefon: 495 454 124, 725 813 429

IČ: 62694774

e-mail: skola@msbrezhrad.cz

webové stránky MŠ: www.msbrezhrad.cz

webové stránky ZŠ: www.zsjirasek.cz

Zřizovatel

Statutární město Hradec Králové, odbor školství a volnočasových aktivit dětí a mládeže

Název a platnost dokumentu

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Náš barevný svět“.

Platnost: od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2026 (na základě aktualizace a evaluace jsou možné úpravy)

Školní vzdělávací program byl projednán na pedagogické radě dne 30. 8. 2023

Čj. 8/2023

Zpracovatel ŠVP PV: zástupce ředitele pro MŠ Mgr. Gabriela Baranovičová

Spolupráce: zaměstnanci mateřské školy

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Lokalita a velikost školy

Mateřská škola je součástí Základní školy Jiráskovo náměstí. Nachází v klidné lokalitě města Hradec Králové v městské části Březhrad.

Typ MŠ: s celodenní péčí

Provozní doba: 6,30 – 16,30 hod.

Kapacita školy: 62 dětí

Počet tříd: 3 třídy s motivačními názvy: 1. třída Včeličky, 2. třída Sluníčka, 3. třída Sovičky

Počet učitelů: 6

Počet provozních zaměstnanců: 3

Charakter a specifika budovy

Školu tvoří dvě budovy, které spojuje školní výdejna s jídelnou. V první budově se nachází 1. třída Včeličky. V další budově je v patře 2. třída Sluníčka a kabinet s výtvarným materiálem a pomůckami. V přízemí je umístěna 3. třída Sovičky s prostory pro cvičení a odpočinek dětí. Dále se zde nachází provozní zázemí školy - kancelář zástupce ředitele pro MŠ, úklidová místnost a knihovna. Ve školní knihovně je množství dětské i odborné literatury, pracovní a grafomotorické listy včetně pomůcek (pro leváky, k logopedii, k smyslovým hrám...). V suterénu je plynová kotelna zajišťující vytápění a ohřev vody. Celou budovu pokrývá wifi síť.

Budova, třídy

Všechny třídy mateřské školy jsou určeny pro děti nejdříve od dvou let, pokud kapacita školy dovolí. Od 1. 9. 2023 máme v mateřské škole všechny tři třídy věkově heterogenní. Vyhovujeme přáním rodičů a umístíme sourozence a kamarády do stejné třídy, což napomáhá snazší adaptaci nově přichozích dětí. Dále jsou děti do tříd rozdělovány tak, aby každá věková skupina byla rovnoměrně zastoupená.

Třídy jsou prostorné, rozdělené na dvě části. Část pracovní se stolečky slouží především ke stolování, výtvarným a pracovním činnostem. Druhá část hrací je pokryta kobercem, kde probíhá volná hra dětí, řízená a individualizovaná činnost, aktivity v kruhu, cvičení i polední odpočinek.

Všechny třídy jsou vybaveny novým nábytkem, moderními hračkami a didaktickými pomůckami. Nábytek je uspořádán tak, aby byly vytvořeny hrací a tvořivé koutky tzv. „centra aktivit“ (knihy a písmena, pokusy a objevy, dětská knihovna, výtvarný a hudební koutek, labyrinty, stolní hry a stavebnice, kuchyňka, dopravní koutek a interaktivní tabule...) podporující plánování učitelů dle teorie rozmanitých inteligencí dle Howarda Gardnera.

Funkční koutky dětem nabízí pestré podnětné prostředí a stimulují je k různorodým činnostem. Podporují vzájemné učení dětí, skupinové i kooperativní formy výuky a možnost individuálního rozvoje dle jejich zájmu. Možnost volby činnosti zvyšuje motivaci dítěte a úspěšnost v tom, co si samo vybralo. Vzhledem k malým skupinkám mohou děti přirozeně komunikovat, jsou vedeny k samostatnosti i ke spolupráci, zejména k získávání zdravého sebevědomí, každé dítě je bráno jako jedinečná osobnost a jsou respektovány jeho individuální potřeby a zájmy. Hry jsou obohaceny o výukové programy na interaktivní tabuli.

Školní zahrada

Školu obklopuje krásná, prostorná a vzorně udržovaná zahrada s travnatou plochou, mnoha vzrostlými stromy a keři, které v létě poskytují příjemný stín. Mlatový chodník s přechody pro chodce je využíván nejen pro jízdu na koloběžkách a odrážedlech, ale i k dopravní výchově. K pohybovým aktivitám využívají děti různé herní prvky např. průlezk, skluzavky, doskočiště se zvířátky, vláček nebo housenku. Zrakové vnímání si děti procvičují u didaktického pexesa a skládání puzzle. Sluchové vnímání si zdokonalují při hře na dendrofon a při poznávání zvuků pomocí QR kódů umístěných na stromech. Dřevěná pergola poskytuje dětem útočiště i v nepříznivém počasí, je využívána k výtvarným a relaxačním činnostem i k odpočinku. V horkých dnech využíváme k osvěžení mlhoviště a hrajeme si s vodou u vodního toku. Zahrada se vzrostlými stromy i okrasnými dřevinami je zároveň využívána k rozmanitému environmentálnímu vzdělávání. Děti mají možnost pečovat o květinové záhonky, bylinkovou zahrádku a ovocné keře, pohybovat se po naučné hmatové stezce. Hmyzí domeček umožňuje dětem pozorovat různé druhy hmyzu a ptačí krmítka, která se stala zdrojem potravy pro ptáčky, jsou také místem pozorování a seznamování se s ptačí říší. Toto hravé, inspirující prostředí probouzí v dětech tvořivou energii, formuje přirozený talent dětí a posiluje jejich osobnost. Zahrada dává možnost experimentovat s přírodními materiály jako je hlína, písek, kameny, voda, dřevo a bezprostředně pozorovat rostliny a živočichy. Blízkost přírody a okolí plné zeleně poskytuje mnoho příležitostí k rozvíjení kladného vztahu k přírodě.

Prostory mimo školní pozemek

K pobytu venku využíváme i pěkného okolí mateřské školy – lesopark, procházky k rybníku, na louku a do lesa. Vzdálenější cíle vycházek nebo výletů volíme podle věku a fyzické zdatnosti dětí.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Tato část zahrnuje podmínky vzdělávání v naší mateřské škole s návrhy cílů, které bychom chtěli dle možností uskutečnit, a tím postupně dosáhnout ideálního stavu.

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola a zahrada poskytují bezpečné prostředí, které je neustále udržováno ve velice dobré kvalitě. Všechny vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Prostory mateřské školy jsou vhodné a uzpůsobeny potřebám dětí i zaměstnanců. Učebny mají svoji šatnu, hygienické zázemí, hernu, prostor k pohybovým aktivitám a polednímu odpočinku, kde se rozkládají lehátka nebo matrace. Šatny dětí jsou vybaveny nábytkem vytvářejícím podmínky pro samostatnost dětí při oblékání.

Díky účelnému a variabilnímu rozmístění nábytku jsou vytvořeny v jednotlivých třídách hrací koutky, které dětem zajišťují možnost věnovat se nejrůznějším individuálním a skupinovým činnostem. Moderní a funkční nábytek, výška stolů a židliček je přizpůsobena věku a vzrůstu dětí.

Mateřská škola je vybavena mnoha digitálními pomůckami jako: interaktivní tabule, notebooky, Bee-bot včelky, Albi tužky, digitální fotoaparát, mikroskop a mikrofon, které odpovídají trendům moderního vzdělávání. Prostřednictvím implementace digitálních technologií do předškolního vzdělávání u dětí rozvíjíme jemnou a hrubou motoriku, grafomotoriku, zrakové a sluchové vnímání, předmatematické a předčtenářské dovednosti, pozornost a paměť, slovní zásobu, logické myšlení aj. S využitím různých výukových interaktivních programů podporujeme samostatnost, komunikaci a kooperaci ve skupině, schopnost rozhodovat se a řešit problémy.

Hračky jsou stále doplňovány, obměňovány a vyhovují věkovým a individuálním potřebám dětí. Umístěny jsou v policích a skříňkách tak, aby si je děti mohly samostatně brát a ukládat dle dohodnutých pravidel. Formou piktogramů je zaveden orientační systém pro ukládání hraček a pomůcek do boxů a šuplíků. Dětské práce jsou součástí výzdoby tříd, chodeb a šaten mateřské školy.

Ke škole přiléhá prostorná zahrada, která s mnoha herními prvky poskytuje celoročně dostatek příležitostí k aktivnímu pohybu i k potřebné relaxaci dětí. Děti mohou ke hře využít pískovišť, rozmanitých výukových a environmentálních prvků, a také vodního toku, který dětem umožňuje si vyzkoušet různé pokusy s vodou a seznámit se s koloběhem vody. Procvičí si motoriku a koncentraci, kritické myšlení i smyslové vnímání. Nově je nainstalována mlžící sprcha s tryskami a kropítko, které v parných dnech přináší dětem osvěžení. Nerezové pítko zajišťuje pitný režim dětí při pobytu venku. Průlezkový a skluzavkový mají dopadové plochy pro větší bezpečnost dětí. Prostory zahrady jsou využívány v dopoledních i odpoledních hodinách.

Návrhy na další úpravu podmínek

Ve spolupráci se zřizovatelem postupně dle finančních možností pokračovat v materiálně technickém rozvoji školy. Usilovat o získávání dalších finančních prostředků pomocí grantů, sponzorských darů.

Prioritou modernizace mateřské školy je rekonstrukce dětské koupelny u 1. třídy (výměna umyvadel a sprchového koutu), snížení stropu v 3. třídě (snížení nákladů na topení). Oprava fasády se zateplením budovy školy. Dále pokračovat ve výbavě koutků „pokusy a objevy“ a „příroda“. Obohacovat zahradu o nové herní prvky k různorodým pestrým aktivitám dětí např. didaktická tabule k rozvoji předmatematické gramotnosti. Před budovu školy nainstalovat informační panel k propagaci školy a umístění našich aktualit. Pořídit interaktivní tabule do každé třídy (dle finančních možností).

3.2 Životospráva

V mateřské škole máme stanovený pravidelný denní režim, který je současně flexibilní, umožňuje v průběhu dne přizpůsobit se aktuální situaci, aby bylo možno reagovat na neplánované události. Zákonní zástupci mohou přivádět své děti dle svých možností. Časové rozvržení je pouze orientační a přizpůsobuje se věku, potřebám dětí a konkrétnímu dennímu programu školy.

V mateřské škole není vývařovna, ale pouze výdejna. Strava je dovážena v termoportech ze školní jídelny ZŠ Bezručova v Hradci Králové. Nápoje a svačiny připravuje sama paní kuchařka v naší MŠ. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle norem, je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie pokrmů a nápojů.

Stravování probíhá v klidné pohodové atmosféře. Průběžné svačiny realizujeme v jednotlivých třídách a oběd v jídelně. Do jídla děti nenutíme, snažíme se, aby jídlo alespoň ochutnaly. Vedeme děti k samostatnosti při nalévání tekutin, mazání pečiva, prostírání stolů a kulturním stravovacím návykům při stolování. U starších dětí podporujeme používání příboru. Celý den je zajištěn pitný režim, ke kterému jsou děti aktivně motivovány. Děti mají možnost výběru různých tekutin. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány předepsané intervaly – maximální doba nepřesahuje rozmezí 3 hodin.. Zaměstnanci se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Během dne dbáme, aby děti měly dostatek pohybu jak v mateřské škole, tak hlavně během pobytu venku, který je každý den organizován v době od 9,30 do 11,30 hodin. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány pohybové aktivity. Jedná se hlavně o relaxační cvičení, cvičení na správné držení těla, zdravotně zaměřená cvičení (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační), pohybové hry a hudebně pohybové činnosti. Jsou zařazovány i prvky jógy a aerobiku.

Pobyt venku se neuskutečňuje při silném mrazu, větru a při inverzích. Při mírném dešti podnikáme procházky do okolí v pláštěnkách a holínkách. V letních měsících se činnosti přesouvají co nejvíce ven.

Otužování dětí podporujeme nabídkou plaveckého kurzu a sprchováním na školní zahradě a pořádáním školy v přírodě.

V režimu dne respektujeme individuální potřeby dětí – aktivity, spánek, odpočinek. Po obědě mladší děti relaxují na lehátkách, starší na matracích při čtení pohádky, poslechu relaxační hudby. Dětem s nižší potřebou spánku nabízíme klidové činnosti např. prohlížení knih, hry zaměřené na rozvoj logiky, myšlení, koncentrace a jemné motoriky, grafomotorická cvičení, aktivity na interaktivní tabuli a hry s Albi tužkou.

Návrhy na další úpravu podmínek

Vhodnou organizací pokračovat v zajišťování činnosti v průběhu dne, reagovat a přizpůsobit se aktuální situaci, umožňovat dostatek volného pohybu. Děti vést k samostatnosti, k sebeobsluze, vytvářet u nich zdravé životní návyky. Ve spolupráci s rodiči dále pokračovat v projektu „Ovocné mlsání“, oslava svátků a narozenin jako pěstování společenských návyků. Společně spolu s rodiči podporovat pozitivní motivaci dětí ohledně stravování. Vést děti k pitnému režimu během celého dne. Nadále pokračovat v podpoře samostatnosti dětí při prostírání stolů, nalévání tekutin do hrníčků a mazání pečiva při svačině.

3.3 Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem prostředí důvěry, bezpečí a vzájemné spolupráce. Bezpečné prostředí a pocit jistoty je to nejdůležitější, co děti potřebují.

Zařazení dětí do tříd

Kapacita mateřské školy je 62 dětí, které jsou rozděleny do třech heterogenních tříd. Děti jsou rozdělovány tak, aby každá věková skupina byla rovnoměrně zastoupena. Složení tříd se mění s ohledem na věkové složení dětí pro daný školní rok. Do jednotlivých tříd jsou děti na jedné straně zařazovány dle možností mateřské školy a na straně druhé dle přání rodičů – možnost dětí být se sourozencem, s příbuzným, či kamarádem usnadňuje adaptační režim. V heterogenních třídách probíhá snazší adaptace nově příchozích dětí, učení se nápodobou, přirozený rozvoj tolerance, spolupráce, empatie, sebevědomí a odpovědnosti za druhé. Při pobytu na zahradě dochází zcela přirozeně k vzájemnému setkávání dětí ze všech tříd.

Adaptace

V měsíci červnu jsou nově příchozí rodiče i děti na „hravém odpoledni v MŠ“ seznamováni s prostředím školy, třídami i zaměstnanci. Při úvodní prezentaci nabízíme rodičům adaptační program, abychom dětem umožnili bezproblémový přechod z rodinného prostředí do MŠ, rodiče mají volný vstup do tříd. Respektujeme různou délku adaptačního období. Učitelé využívají individuálního přístupu, respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Jednají přirozeně, hlavně citlivě a navozují situace pohody a klidu. Pomáhají vytvářet a udržovat v mateřské škole bezpečnou, pozitivní, příjemnou atmosféru založenou na vzájemné důvěře.

V heterogenních třídách probíhá snazší adaptace nově příchozích dětí, učení se nápodobou, přirozený rozvoj tolerance, spolupráce, sebevědomí a odpovědnosti za druhé.

Pravidla třídy

Osobní svoboda a volnost jsou respektovány a současně jsou vytvořeny hranice vyplývající z pravidel chování a norem, které jsou ve škole stanoveny.

Děti se učí pravidlům soužití, podílí se na vytváření jasných pravidel chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi. Graficky ztvárněná i slovně popsaná pravidla jsou vyvěšena ve třídách, slouží pro zpětnou vazbu. Děti mají možnost vyjádřit svá přání, pocity, potřeby, a to vše v rámci dohodnutých pravidel třídy. Naším cílem je, aby děti přijaly za své, učily se je aktivně používat a využívat při případném řešení problému. Učitelé společně s dětmi vytváří limity a jasná pravidla chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde se všichni cítí dobře a bezpečně.

Podporujeme dětská přátelství, věnujeme se vztahům dětí ve skupině a nenásilně je ovlivňujeme prosociálním směrem (což je zejména: důvěra, tolerance, empatie, ohleduplnost, zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora), čímž zároveň řešíme prevenci šikany u dětí. Formujeme kolektiv dobrých kamarádů. Přijímáme dětské projevy s porozuměním, odlišnosti dětí respektujeme. K dětem se chováme vstřícně, vyhýbáme se negativním slovním komentářům, děti podporujeme v samostatné činnosti a přiměřeně pozitivně oceňujeme jejich výkony. Hodnocení dětí a pochvala probíhá slovním projevem a gesty např. zvednutý palec znázorňující jedničku.

Komunikace

Snažíme se o nenásilnou komunikaci s dítětem, která je mu příjemná a navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Učitelky na třídách spolupracují, vzájemně se informují o různých individuálních zvláštěnostech dětí, respektují je a snaží se o jednotný přístup.

Podporou, motivací a pozitivním povzbuzením vedeme děti k sebepoznání, sebedůvěře a uvědomění si vlastní osobnosti. Pomáháme tam, kde dítě nestačí. Podporujeme je v samostatných pokusech, experimentování a k celkové aktivitě.

Poskytujeme dostatek volnosti a osobní svobody. Dbáme na jejich soukromí. Pokud dítě potřebuje, má možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností.

Přístup učitelů umožňuje každému dítěti maximální možnost spoluúčasti a samostatného rozhodování o způsobu, míře a náročnosti vzdělávání. Děti zbytečně neorganizujeme, pracujeme formou nabídky, dáváme možnost výběru. Plánování činností vychází z potřeb dětí, volíme témata dětem blízká, užitečná a srozumitelná. Vytváříme společné třídní myšlenkové mapy. Podporujeme sociální citění a vytváření vzájemných pozitivních vztahů. Ve třídách jsou využívány prvky z metody Dobrý začátek – začlenění programu do běžného chodu jednotlivých tříd. Děti jsou dostatečně chváleny, motivovány a pozitivně hodnoceny. Využíváme metody zpětné vazby v hodnocení dětí, podporujeme jejich samostatnost a schopnost důvěřovat si. Děti jsou vedeny nenásilně a cílevědomě k prosociálnímu chování.

Návrhy na další úpravu podmínek

Společně pokračovat ve vytváření příjemného klima školy. V kolektivu dětí pomáhat vytvářet a udržovat pozitivní, bezpečnou a přátelskou atmosféru založenou na vzájemné důvěře a jistotě. Na základě kladné odezvy rodičů pokračovat ve stmelování dětí, rodičů a pracovníků školy formou společných akcí.

V návaznosti na vytvoření heterogenních tříd v mateřské škole nadále intenzivně podporovat v dětech toleranci, empatii a spolupráci. Vytvářet spolu s dětmi pravidla soužití, využít piktogramy a program „Dobrý začátek“ v běžném režimu dne.

3.4 Organizace

Provoz MŠ je od 6,30 do 16,30 hodin. V době letních prázdnin se zpravidla MŠ uzavírá na 6 týdnů. Doba uzavření MŠ je oznámena minimálně dva měsíce předem.

Každý den v mateřské škole má svůj rytmus a řád. Rámcově je upraven režimem dne a Školním řádem školy, ve kterém je podrobně popsán režim dne v mateřské škole.

Denní program je orientační. Jeho dodržování dává dětem jistotu toho, co mohou očekávat a na co se těšit. Je flexibilní, aby umožňoval reagovat na individuální možnosti a potřeby a přání dětí, přizpůsobovat se měnícím se okolnostem a aktivitám. V případě výletů je organizace dne uzpůsobena dle požadovaných potřeb.

Celým dnem prostupují hry a výchovně vzdělávací činnosti. Spontánní hry probíhají od příchodu dětí do pobytu venku a po odpoledním odpočinku celý den, prolínají se s činnostmi řízenými učitelkami ve vyváženém poměru, se zřetelem na individuální potřeby dětí a jejich tempo. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností. Děti mají vždy dostatek času i prostoru, aby mohly spontánní hry dokončit či v nich později pokračovat.

Zvýšená péče v didakticky cílených činnostech je věnována dětem s odkladem školní docházky a předškolním dětem v kolektivních i individuálních činnostech.

Pravidelně několikrát v týdnu učitelé zařazují zdravotně preventivní pohybové aktivity. Doplnkové programy jako Předškolák, Keramika, Šikulka, Klíček - řečová pedagogika, Písnička, Plavání a Lyžování se uskutečňují dle ročního plánu.

Ve třídách nejsou překračovány povolené počty dětí. Ke spojování dětí dochází v okrajových dobách provozu školy, a to při ranních (6,30 – 7,30 hod.) a odpoledních (15,45 – 16,30 hod.) činnostech, eventuálně při větším počtu odcházejících dětí daný den po obědě. Tabulky u dveří tříd informují rodiče, v které třídě se děti právě nacházejí.

Organizace dne je doporučena časová osa a z hlediska zdraví dětí se řídí těmito zásadami:

- rituál přivítání, těšení, loučení
- ranní společný kroužek denní, program s různorodou nabídkou činností
- každodenní zdravotně preventivní pohybové aktivity a řečová pedagogika
- maximálně tříhodinové intervaly mezi podávanými jídly
- aktivní celodenní pitný režim
- minimálně dvouhodinový pobyt venku s ohledem na počasí a povětrnostní podmínky
- odpolední odpočinek s nabídkou klidových činností pro děti s nižší potřebou spánku

Návrhy na další úpravu podmínek

Pokračovat v zajišťování plynulého chodu mateřské školy, nadále podporovat příležitosti ke spontánnímu pohybu, mnohostrannému a bezpečnému pohybovému vyžití na čerstvém vzduchu. Dle potřeby u vybraných dětí co nejčastěji zařazovat řečovou pedagogiku – doplňkový program „Klíček“ včetně procvičování komunikativních schopností dětí s odlišným mateřským jazykem.

Při markantním snížení počtu dětí budou po obědě třídy spojovány a tímto se děti nenásilně seznámí s prostředím jiných tříd. Děti budou mít možnost prohlubovat kamarádské vztahy s ostatními dětmi z mateřské školy.

3.5 Řízení mateřské školy

Naše mateřská škola je od roku 2008 sloučena se Základní školou Jiráskovo náměstí. Statutárním orgánem je ředitelka školy. Ředitelka školy pověřila řízením a vedením mateřské školy zástupce ředitele pro MŠ, které předala její kompetence.

Všichni zaměstnanci mají jasně vymezené pravomoci a úkoly. Je jim ponechán dostatek prostoru pro zapojování do řízení mateřské školy, je respektován jejich názor. Velký důraz je kladen na týmovou práci a vzájemnou spolupráci.

Zástupce ředitele pro MŠ vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy a motivuje zaměstnance ke kvalitně vykonávané práci. Z výsledků evaluace a kontrolní činnosti se vyvozují závěry, které slouží jako podklad pro další plánování. Zástupce ředitele pro MŠ vytváří funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak i navenek.

Tvorba ŠVP PV je výsledkem práce zástupce ředitele pro MŠ a všech učitelek. Chod mateřské školy, režim dne a činnosti s dětmi plánujeme dle podmínek školy, opíráme se o předchozí analýzu a využíváme zpětné vazby.

Spolupracujeme se zákonnými zástupci dětí, zřizovatelem, se základní školou, s pedagogicko - psychologickou poradnou, s logopedem, popřípadě dalšími odborníky poskytující pomoc zejména ve výchovně vzdělávacích otázkách.

Všichni učitelé hodnotí výsledky své práce, zamýšlejí se nad evaluací, stanovují si závěry, vytyčují hlavní cíle a záměry školy. Společně plánují akce pro děti, jejich zákonné zástupce i veřejnost. Všichni pracují zodpovědně a svědomitě, mnohdy i nad rámec svých pracovních povinností.

Mateřská škola úzce spolupracuje se ZŠ Jiráskovo náměstí:

- návštěvy předškoláků v 1. třídách základní školy
- mikulášská nadílka – žáci představují Mikuláše, andílky a čerty pro děti z MŠ
- návštěvy koncertů v základní škole
- ZŠ zve děti z MŠ na některé z jejich akcí např. Příchod Sv. Martina, Karneval
- vzájemná konzultace učitelek, výměna zkušeností, přednášky pro rodiče

Kooperace s dalšími institucemi:

- Magistrát města HK
- Pedagogicko psychologická poradna
- Speciálně pedagogické centrum Duháček
- Policie České republiky
- Hasičský sbor
- Fakultní nemocnice
- Městská knihovna, Muzeum východních Čech
- Plavecká škola Vlnka
- ostatní mateřské školy „sdílení zkušeností“ při vzájemných návštěvách

Spolupráce se zřizovatelem je na dobré úrovni. Mateřská škola se účastní akcí pořádaných Magistrátem města Hradec Králové a spolupracuje s ostatními orgány státní správy.

Informační systém

- **Vnitřní**
  - konzultační hodiny – individuální rozhovory učitelů s rodiči
  - schůzky s rodiči – na začátku a konci školního roku, a dále dle potřeby
  - formou nástěnek umístěných v šatnách dětí
  - formou nástěnky pro zaměstnance v jídelně
  - pedagogické a provozní porady
  - operativní porady

- **Vnější**
  - webové stránky školy
  - informace podávané osobním rozhovorem nebo telefonem
  - Den otevřených dveří, prezentace na veřejnosti, společná setkání

Návrhy na další úpravu podmínek

Kvalitní prací být nadále mateřskou školu s dobrým jménem, která bude atraktivní i pro rodiny ze vzdálenějších lokalit. Vnímat týmovou práci jako nezbytnou podmínku pro naplnění cílů RVP PV.

Pokračovat ve vzájemné spolupráci se ZŠ Jiráskovo náměstí a rovněž se zřizovatelem. Pořádat společné akce mateřské školy a základní školy. Osvědčily se častější návštěvy předškolních dětí v ZŠ (2x za rok). Děti se více sblíží s prostředím školy, s učiteli a při vstupu do ZŠ bude probíhat lépe jejich adaptace na nové prostředí. Snažit se zavést návštěvy školních dětí ze ZŠ Jiráskovo nám. do naší mateřské školy. Děti, které chodily do MŠ Březhrad, by měly možnost se vrátit do jim známého prostředí a potkat se s kamarády.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Kvalifikovaný kolektiv vstřícných učitelů a provozních zaměstnankyň zajišťuje výchovně vzdělávací proces a vytváří příjemné prostředí pro rozvoj dětské osobnosti.

V naší mateřské škole pracuje 6 učitelek včetně zástupce ředitele pro MŠ a 3 provozní zaměstnanci. Všichni společně vytváří pozitivní klima školy a starají se o příjemné zázemí, pracují jako tým s jasně danými pravidly. Řídí se příslušnými pracovními předpisy, chovají se a jednají profesionálním způsobem. Vymezené úseky a kompetence jednotlivých učitelů jsou součástí Ročního plánu. Vstřícný a laskavý přístup k dětem, rodičům, veřejnosti je samozřejmostí.

Rozvrh přímé pedagogické činnosti všech pracovníků je uzpůsoben tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče při práci s dětmi. Ve všech třídách je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů, a to v rozsahu 2,5 hodin denně. Překrývání dvou učitelů ve třídě je zajištěno zpravidla při pobytu venku a obědě.

Učitelé mají předepsanou odbornou kvalifikaci a aktivně se sebevzdělávají. Zástupce ředitele pro MŠ podporuje a vytváří podmínky pro jejich další vzdělávání (viz. plán DVPP). Následně pak sleduje růst profesních kompetencí učitelů včetně sebe a doporučuje další vzdělávání podle potřeb školy i podle vlastní potřeby učitelů. Školení probíhá v rámci samostudia, webinářů a účastí na vzdělávacích seminářích. Další vzdělávání pracovníků je jedním z kritérií pro osobní ohodnocení.

Návrhy na další úpravu podmínek

Motivovat všechny pracovnice a vést je k týmové spolupráci založené na vzájemné pomoci a důvěře. Nadále uplatňovat podporující, sympatizující pedagogický styl, který se projevuje přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací s dětmi.

Pokračovat v zavedeném, srozumitelném a funkčním systému vedení školní a třídní dokumentace. Efektivně využít činnost školního asistenta v MŠ. Učitelé pokračují ve svém vzdělávání, aktivně se podílejí na realizaci projektů a přicházejí s návrhy na nová řešení, aktivity a projekty tak, aby byly dětmi i rodiči vnímány jako vhodný vzor k nápodobě.

3.7 Spoluúčast rodičů

Mateřská škola doplňuje výchovu a vzdělávání v rodině, a proto je pro nás spolupráce s rodiči velice důležitá. Uvědomujeme si, že bez aktivní spolupráce školy, rodičů a veřejnosti nemůže škola úspěšně fungovat. Komunikace a spolupráce je nutnou podmínkou pro získávání zpětné vazby a informací, důležitých pro chod a naplněnost školy. Naše mateřská škola je otevřena široké veřejnosti a snaží se o dobrou prezentaci své práce. Zveme všechny mezi nás.

Pořádáme mnoho společných akcí, které prohlubují partnerské vztahy rodičů a školy a přináší nám všem spoustu nezapomenutelných zážitků např. akce jablíčkování, drakiáda, lampiónový průvod s ohnivou show, rozsvěcení vánočního stromečku, jarní vystoupení dětí pro rodiče, dětský den, rozloučení s předškoláky. Oblíbené jsou tvořivé dílny, kde si rodiče se svými dětmi vyrábějí různé výrobky.

Pravidelně seznamujeme rodiče se všemi aktivitami školy a záměry třídních vzdělávacích programů, prezentujeme výsledky projektů, práce dětí. Rodiče se mohou zapojovat do výchovně vzdělávacího procesu, vstupovat do tříd, podílet se na přípravě různých projektů, účastnit se akcí, besed aj. Práva a povinnosti rodičů jsou součástí Školního řádu. Rodiče mají právo kdykoli si vyžádat konzultaci s učitelkou nebo zástupcem ředitele pro MŠ. Prostřednictvím konzultačních hodin rodiče informujeme o rozvoji dítěte a jeho pokrocích. Rodiče se seznámí s portfoliem dítěte a pedagogickou diagnostikou, ke které využíváme program iSophi a komplexní diagnostické listy. Tyto nástroje využíváme k zjišťování úrovně kompetencí dítěte a školní zralosti dětí.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodin, zachovávají mlčenlivost o vnitřních záležitostech. O dění v mateřské škole rodiče informujeme prostřednictvím nástěnek v šatnách školy a webových stránek.

Návrhy na další úpravu podmínek

Pokračovat ve spolupráci s rodiči s cílem rozvíjet aktivity a organizovat činnosti ve prospěch dětí a prohloubení vzájemného výchovného působení rodiny a MŠ.

Ve stejném množství pořádat společné akce, které jsou rodiči a dětmi velmi oblíbené. Pokračovat v kvalitě vytvořeného informačního systému – nástěnky, webové stránky, který je informuje o akcích a dění mateřské školy, organizovat rodičovské schůzky, Dny otevřených dveří. Pořádat besedy s rodiči na témata z různých oblastí. Využívat návrhy rodičů na exkurze, návštěvy a podněty na výlety. Ve spolupráci s rodiči pokračování v projektech „Čteme dětem“, „Exkurze mezi vás“, „Zdravé mlsání“, „Hravé odpoledne s maminkou“ a „Hravé odpoledne s tatínkem“.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V případě potřeby bude mateřská škola realizovat podpůrná opatření pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu s §16 Školského zákona. Podpůrná opatření jsou podle organizační, finanční a materiální náročnosti členěny do 5 stupňů. Podpůrné opatření 1. stupně realizuje mateřská škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ), na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření 2. – 5. stupně může realizovat pouze s doporučením ŠPZ.

Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

- Naplňování záměrů a cílů předškolního vzdělávání mateřské školy je v případě vzdělávání dětí se speciálními potřebami přizpůsobeno tak, aby maximálně vyhovovalo potřebám i možnostem těchto dětí.
- Snahou všech zúčastněných je vytvářet optimální podmínky k rozvoji osobnosti dítěte se speciálními potřebami, jeho učení, komunikace s ostatními, aby dosáhlo co největší samostatnosti.
- Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními mají učitelé na zřeteli, že jednotlivé děti se ve svých individuálních vzdělávacích možnostech a potřebách liší.
- Účelem podpory těchto dětí je plné zapojení a využití vzdělávacího potenciálu každého s ohledem na jeho možnosti a schopnosti a zahrnutí podpůrných opatření (opatření 1. stupně stanoví mateřská škola, od 2. stupně jsou podpůrná opatření stanovená ŠPZ po projednání s mateřskou školou a zákonným zástupcem dítěte).
- Závazný rámec a organizační zabezpečení vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. stupně je školou zpracovaný Plán pedagogické podpory (PLPP) a pro děti od 2. stupně podpory je školou zpracovaný na základě doporučení ŠPZ Individuální vzdělávací plán (IVP).
- Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami učitelé i ostatní pracovníci, kteří se podílejí na péči o ně a jejich vzdělávání, volí vhodné metody a prostředky, které jsou v souladu s přiznanými podpůrnými opatřeními, a uplatňují vysoce profesionální přístup k dítěti.
- Všichni zúčastnění vytvářejí podmínky pro pozitivní přijetí dětí se speciálními potřebami v komunitě mateřské školy. V souvislosti s tím učitelé navazují úzkou spolupráci s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikují a předávají potřebné informace.
- Učitelé spolupracují s dalšími odborníky, využívají služeb školských poradenských zařízení, sdílí zkušenosti s kolegy (i z jiných školských zařízení), vzdělávají se v oblastech zdravotních postižení i sociálních znevýhodnění.

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

- Mateřská škola se bude dle svých možností snažit zajistit podmínky pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními s ohledem na jejich vývojová a osobnostní specifika (v oblasti věcného prostředí, životosprávy, psychosociálního klimatu, organizace vzdělávání, personálního a pedagogického zajištění, spolupráce mateřské školy s rodinou).
- Učitelé diferencují a individualizují vzdělávací proces při plánování a organizaci činností, volbě obsahu, metod i forem vzdělávání, realizují stanovená podpůrná opatření.
- Učitelé spolupracují se zákonnými zástupci dětí, školským poradenským zařízením a dalšími odborníky mimo oblast školství.
- Pověřenou zodpovědnou osobou pro zajištění komunikace se zákonnými zástupci dětí, školským poradenským zařízením a učitelkami je stanovena vedoucí učitelka MŠ.
- Škola zajistí snížení počtu dětí ve třídě, případnou přítomnost asistenta pedagoga v souladu a možnostmi platné legislativy.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

- Mateřská škola se metodou včasné diagnostiky snaží odhalit mimořádné schopnosti a nadání dětí (metody - pozorování, rozhovor, analýza výtvarů, kreseb, hry dítěte, jeho portfolia).
- Pro nadané dítě je žádoucí, aby jeho mimořádné schopnosti byly odhaleny již v předškolním věku, a aby nastupovalo do 1. třídy základní školy s již zmapovanými výchovnými a vzdělávacími potřebami, které má. Základní škola pak může pružněji na jeho potřeby zareagovat.
- Nadání je většinou poprvé vnímáno v rodině ke konci 3. roku věku dítěte. Nadané děti se liší od svých vrstevníků v oblasti jemné a hrubé motoriky, kreativity, intelektu, úrovně řeči, sociálních projevů i úrovně v dalších specifických oblastech. U dětí v předškolním věku se mimořádné schopnosti a nadání projevují např. brzkým čtením, bohatou slovní zásobou, zájmem o encyklopedie, velkou zručností při práci se stavebnicemi, mimořádnými schopnosti pohybového nebo uměleckého charakteru.
- Učitelé po vyzpozování mimořádných schopností a nadání dítěte povedou na toto téma rozhovory s rodiči, doporučí vyšetření dítěte odborníkem v Pedagogicko – psychologické poradně (www.pppkhk.cz).
- Odborník poradny (ŠPZ) odborným testováním (testy inteligence, testy výkonu, kreativity, didaktické testy) stanoví míru nadání dítěte a případně doporučí stupeň podpůrných opatření. Pokud zjištění vyžaduje vzdělávání dítěte formu individuálního vzdělávacího plánu (IVP), poskytne ŠPZ škole potřebné podklady i metodickou pomoc. Podle přiznaného stupně podpory se škola bude snažit zajistit pro dítě odpovídající podmínky. Postup vzdělávání s přiznanými podpůrnými opatřeními nebo podle IVP.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry, které jsou určené v RVP PV se dvouletých dětí také týkají, je však nutné brát ohled na vývojová specifika v jednotlivých oblastech. Vzdělávání dětí mladších tří let má svá specifika. Takto malé děti mají některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Vstup do mateřské školy bývá pro dítě velkou změnou a často bývá mateřská škola první sociální zkušeností. Dvouleté dítě bývá upnuto na jednu osobu, a to zpravidla na matku. Učitelé i ostatní zaměstnanci uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup. Poskytují mu takové prostředí, které se nejvíce přibližuje tomu, co zná. Dvouleté dítě objevuje svět prostřednictvím všech smyslů. Učí se nápodobou, vlastním prožitkem a hlavně hrou. V tomto období dítě potřebuje pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřené podnětné prostředí, více individuální péče a srozumitelná pravidla. Dále pravidelné rituály, opakování činností a dostatek času pro odpočinek. V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

V mateřské škole jsou postupně dokupovány hračky a pomůcky vhodné pro dvouleté děti. Pomůcky určené dvouletým dětem jsou v jejich dosahu a mohou si je tak samy podat a poté je zpět uložit na místo. Pomůcky a hračky pro ně věkově nevhodné jsou uloženy v horních policích a v uzavíratelných skříňkách. Takto je zajištěna bezpečnost dětí mladších tří let. S tím souvisí také dohodnutá třídní pravidla, která jsou pro děti srozumitelná a jasně pochopitelná (grafické znázornění jednotlivých pravidel). Boxy s hračkami jsou pro snazší orientaci označeny piktogramy.

Prostředí třídy, a to jak části se stolečky, tak hrací části, je upraveno pro potřeby dětí mladších tří let, které potřebují více volného pohybu a prostoru pro hru.

Režim dne je pružný, že je možné jej po domluvě přizpůsobit individuálním potřebám dětí dvouletých a to hlavně v oblasti řízené činnosti, volné hry a odpočinku.

Návrhy na další úpravu podmínek:

Naším záměrem je co nejlépe připravit a realizovat vzdělávání dětí, které dovršily při nástupu do mateřské školy věku dvou let. Podmínky pro vzdělání těchto dětí ještě vylepšíme v oblasti materiální (zakoupit do tříd více hraček a didaktických pomůcek odpovídajících věku dětí - vhodné pro děti od dvou let, dovybavit školní zahradu herními prvky pro děti mladší tří let), podmínky v oblasti životosprávy (šatnu dovybavit většími úložnými prostory pro mladší děti. Uzpůsobovat režim dne tak, aby respektoval potřeby dětí mladších tří let.

3.11 Podmínky vzdělávání a jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

U dětí - cizinců a dětí, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, je třeba zajistit podporu ze strany učitelů mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a ocitají se ve znevýhodněné pozici. Proto v naší mateřské škole věnujeme zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Myslíme na to, že při práci s celou třídou, se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, a proto tomu přizpůsobujeme didaktické postupy a děti cíleně podporujeme v osvojování českého jazyka. Zajišťujeme tak těmto dětem jazykovou přípravu pro plynulý přechod do základního vzdělávání.

Pro 4 a více dětí cizinců v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena ředitelkou školy skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Ředitelka školy může do takové skupiny zařadit i jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pakliže to není na újmu kvality jazykové přípravy, a to dle vlastního posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte. Jedna hodina týdně bude rozdělena do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Jazyková podpora nižšího počtu dětí cizinců, čili 1 – 3 děti, probíhá individuální formou v rámci vzdělávacích činností dle školního vzdělávacího programu.

Metody, formy a způsob práce s dětmi, cizinci s nedostatečnou znalostí českého jazyka v naší MŠ

- učitelé zajišťují jazykovou podporu individuální formou, 2x týdně v rozsahu 30 minut
- jazyková podpora při osvojování českého jazyka probíhá v rámci nespavého režimu, ve třídě, které dítě – cizinec navštěvuje
- učitel mluví pomalu a zřetelně, využívá témata, která jsou dítěti známá a blízká, užívá jednoduché instrukce, které sděluje postupně, klade jednoduché otázky a dává dostatek času pro odpověď
- je využíváno neverbálních prostředků (gesta, mimika), řeč se opírá o vizuální pomůcky (obrázky, předměty)
- dítě je seznamováno také se základy české kultury a společnosti, se životem ve městě, a to v běžných situacích, se kterými se dítě bezprostředně setkává
- učitel v rámci jazykové podpory vychází z dokumentu „Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání“

Nabídka činností:

- rozvoj slovní zásoby – rozhovory, popis obrázků, opakování slov
- porozumění slyšeného – pochopení pokynů, formulace odpovědí
- rytmizace slov, určování hlásek, správné skloňování (jednotné a množné číslo)
- tvorba jednoduchých vět, správný slovosled
- práce s jednoduchými básničkami, hádankami, písničkami

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Charakteristika tříd

Učebny jsou prostorné, rozdělené na tři části. Část pracovní se stolečky slouží především ke stolování, výtvarným a pracovním činnostem. Druhá část hrací je pokryta kobercem, kde probíhá volná hra dětí, práce v komunitním kruhu a řízená činnost. Třetí část je využívána k pohybovým aktivitám a polednímu odpočinku. Ve všech třídách je nábytek rozmístěn tak, aby byly vytvořeny hrací a tvořivé koutky (výtvarný, jazykový, matematicko – logický, konstruktivní, hudební, pokusný - přírodovědný, manipulační...) pro práci s dětmi dle teorie rozmanitých inteligencí. Každá třída je osobitá svým materiálním vybavením, barevností, výzdobou, složením kolektivu dětí a osobností učitelů.

Složení tříd

Kapacita mateřské školy je 62 dětí. Od 1. 9. 2023 máme v mateřské škole všechny tři třídy heterogenní. Děti jsou do tříd rozdělovány tak, aby každá věková skupina byla rovnoměrně zastoupená. Složení tříd se mění s ohledem na věkové složení dětí pro daný školní rok. Do jednotlivých tříd jsou děti na jedné straně zařazovány dle možností mateřské školy a na straně druhé dle přání rodičů. Snažíme se i o vyvážený poměr chlapců a dívek v jednotlivých třídách, vytváříme podmínky k citlivému začlenění se do dětského kolektivu. V heterogenních třídách probíhá snazší adaptace nově příchozích dětí, učení se nápodobou, přirozený rozvoj tolerance, spolupráce, sebevědomí a odpovědnosti za druhé. Třídy, v nichž se vzdělává více ročníků, významně přispívají k sociálnímu zrání dětí. Nové děti přicházejí již do fungujícího kolektivu, starší děti jim poskytují přirozenou pomoc a vzory chování. Děti se učí být k sobě ohleduplné, vzájemně si naslouchat, minimalizují se projevy agrese. Starší děti jsou samostatnější, mají pocit odpovědnosti. Složení třídy podporuje tvořivou hru dětí, schopnosti kooperace, komunikace a sebereflexe.

Každá třída má svůj vlastní Třídní vzdělávací program vycházející z ŠVP PV školy a z dobré znalosti dětí, podmínek třídy a mateřské školy. Učitelky dbají na harmonický rozvoj dítěte, rozvíjejí jeho osobnost, dbají na komunikační a sociální dovednosti, individuálně pracují především s dětmi, které navštěvují mateřskou školu posledním rokem a s dětmi s odloženou školní docházkou. Přípravují je na vstup do základní školy. Snažíme se nepředávat dětem hotové poznatky, chceme, aby všechny činnosti obsahovaly prvky hry a tvořivosti. Mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání, které organizujeme v průběhu celého roku, patří společné akce dětí a rodičů.

Všichni učitelé provádějí pravidelnou diagnostiku dětí za účelem zjištění speciálních vzdělávacích potřeb dětí, přičemž úzce spolupracujeme s rodiči dětí, případně se školskými poradenskými institucemi.

Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů ve třídě

Ve všech třídách je zajištěno souběžné působení dvou učitelů, a to v rozsahu 2,5 hodin denně. Souběžné působení vychází z rozvrhu pracovní doby jednotlivých učitelů.

Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů ve třídě:

- hra v jednotlivých koutcích, individualizace
- příprava na pobyt venku, pobyt venku
- hygiena, oběd
- příprava na odpočinek

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy

Přijímání dětí do mateřské školy se řídí platnou legislativou a směrnicí ředitele školy, který nastavuje kritéria pro přijímání dětí (viz Směrnice k přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání a Školní řád). Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti od dvou let věku. Děti jsou přijímány v přijímacím řízení, které v Hradci Králové vyhlašuje zřizovatel. Informace o zápise jsou vyvěšeny písemně v prostorách školy a v elektronické podobě na webových stránkách školy. Děti mohou být přijaty k předškolnímu vzdělávání i během školního roku, pokud to dovolí kapacita školy (např. při odhlášení dítěte ze zdravotních důvodů, přestěhování apod.) O přijetí dítěte do mateřské školy rozhoduje ředitel školy ve správním řízení.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Náš ŠVP PV s motivačním názvem „Náš barevný svět“ a TVP jsou vytvořeny v souladu se záměry RVP PV. Vychází z dlouhodobého plánu školy, analýzy současného stavu, místních podmínek, ze zájmů, přání a potřeb dětí a směřuje k naplnění očekávaných kompetencí v jednotlivých oblastech. ŠVP PV umožňuje učitelkám ve třídách pracovat samostatně, tvořivě s uskutečňováním svých nápadů a s uplatněním své odborné způsobilosti.

Je dokumentem otevřeným, který nám na základě evaluačních činností umožňuje dotvořit nebo přeměnit vzdělávání.

5.1 Zaměření školy

Naše mateřská škola je zasazena do pěkného prostředí a bezprostředně ji obklopuje blízká příroda. Již dříve jsme se zaměřili na prvky environmentální výchovy ve vzdělávacích programech. U dětí pokračujeme v rozvíjení a upevňování kladného vztahu k přírodě založeného na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení. Přibližujeme jim fakta o přírodě a sounáležitosti s okolní přírodou, na které jsme závislí a můžeme ji zpětně ovlivňovat. Je třeba mít vztah nejen k přírodě živé a neživé, ale i k lidem navzájem, umět si pomáhat. Za důležité rovněž považujeme vést děti k poznání, že svět má svůj řád, je rozmanitý a pozoruhodný. Snažíme se v dětech zakotvit základy aktivní ochrany životního prostředí. Za tímto účelem v naší mateřské škole třídíme odpad, zejména papír, plasty, sklo, kovy a baterky. Na podzim sbíráme kaštany a žaludy, které odnášíme zvířátkům do krmelce. Řídíme se heslem: „Přírodu my máme rádi, chceme s ní být kamarádi“.

Pobyt venku trávíme na školní zahradě s herními prvky, v případě nepříznivého počasí mohou děti trávit čas pod dřevěnou pergolou. Pro děti je vytvořena bylinková zahrádka a záhony pro pracovní a poznávací činnosti. U hmyzího domečku, ptačích budek a krmítek mají možnost pozorovat drobné živočichy a ptactvo. To vše jim dává příležitost pro environmentální vzdělávání. V okolí mateřské školy navštěvujeme park, les, chodíme k rybníku, k potoku, na louku a pole, kde mají děti možnost pozorovat změny v přírodě a práci lidí. V obci mají možnost navštívit místní knihovnu.

Aktivity na školní zahradě vychází z pěti smyslů:

Cítíš to? Sáhni si!
Slyšíš? Podívej se!
Ochutnej!

Člověk si pamatuje tím více, čím více smyslů do procesu učení zapojí:

10% toho, co čteme
20%, co slyšíme
30%, co vidíme
50% toho, co vidíme a slyšíme
70% toho, o čem diskutujeme s ostatními
80% toho, co si sami vyzkoušíme

Tradice a slavnosti školy, akce, doplňkové programy, projekty

V rámci známých a společně udržovaných tradic se nám daří mezi dětmi prohlubovat vrstevnické vztahy a kamarádství. Vnímají jak svoji individualitu, tak sounáležitost s kamarády a mateřskou školou.

Tradičně pořádané akce

- vítání podzimu (s rodiči) např. jablíčkování, bramborování, drakiáda, olympiáda
- pečení jablečných šátečků
- příprava zeleninových a ovocných salátů
- vaření bramborové polévky s dětmi
- sběr kaštanů a žaludů, procházky ke krmelci
- lampionový průvod na téma Po stopách ohnivého mužíka, Putování za světluškou
- vánoční zpívání u stromečku před MŠ (s rodiči a veřejností)
- čertí rej s mikulášskou nadílkou
- návštěva Ježíška
- Masopust s karnevalem
- loučení se zimou - vynášení Morany
- vítání jara „Zelený den“
- návštěva Základní školy Jiráskovo náměstí
- tvořivá a hravá odpoledne (s rodiči) – vánoční a jarní dílna
- velikonoční zvyky a tradice s hledáním velikonočních vajíček na zahradě školy
- pálení čarodějnic
- dopravní soutěž „Pozor, červená“
- jarní vystoupení dětí (s rodiči)
- Dětský den např. na téma V pohádkové říši, Na indiánské stezce (s rodiči)
- slavnostní rozloučení s předškoláky, pasování dětí na školáky (s rodiči)
- školní výlety na různá místa
- batůžkové dny např. procházka do lesa, ke koním, k Opatovickému rybníku
- kulturní akce – divadlo, hudební představení, exkurze
- účast ve výtvarných a sportovních soutěžích
- oslavy narozenin dětí spojené s rituály

Nabídka doplňkových programů

- Šikulka (výtvarné a pracovní činnosti)
- Písnička (pěvecké, hudební a taneční aktivity)
- Klíček (řečová pedagogika)
- Keramika
- Předškolák
- interaktivní aktivity
- plavání
- lyžařský kurz

Projekty

- Exkurze mezi Vás
- Čteme dětem
- Zdravé mlsání
- recyklace materiálů
- environmentální edukace
- medové království

5.2 Cíl, motto a vize školy

Cíl

„Naším cílem jsou spokojené děti, které se do naší mateřské školy těší a odnášejí si nezapomenutelné zážitky“

Motto

„U nás jsou děti šťastné a spokojené“

Vize

„Společně růst“

5.3 Dlouhodobé vzdělávací záměry

- vytvoření základů celoživotního vzdělávání
- osvojení si základních životních zkušeností
- osvojení komunikace a spolupráce
- rozvoj seberealizace a tvořivosti
- podpora kreativního myšlení a schopnosti objevovat a poznávat
- získání samostatnosti, zdravého sebevědomí a zodpovědnosti
- vytvoření pozitivního vztahu k přírodě a její ochraně

Vzdělávacím záměrem učitelů je vytvořit nabídku činností, které umožní dítěti postoj:

- k sobě a kamarádům, základním pravidlům a řádu v mateřské škole,
- k věcem, místu, škole, městu, rodině a tradicím,
- ke slovům, řeči, myšlení, řešení problémů a bezpečí,
- ke zdravé výživě, zdravému pohybu, vnitřní pohodě, k přírodě a ekologii.

5.4 Metody a formy vzdělávání

V předškolním vzdělávání upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ přirozeného poznávání, podporujeme přirozený pohyb v přírodě, uplatňujeme metody prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte. Podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcují radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti. Děti jsou podněcovány k rozvoji fantazie, představivosti, tvořivého myšlení. Vzdělávání a hra se uskutečňují ve všech činnostech a situacích, upřednostňujeme rozvoj smyslového vnímání, experimentování a prožitkového učení. Děti jsou vedeny k samostatnosti a schopnosti práce ve skupině, kooperaci. Podporujeme situační učení založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí. Dbáme na to, aby spontánní a řízené aktivity byly vyvážené a vzájemně se prolínaly vzhledem k potřebám a možnostem jednotlivých dětí.

Učitelé využívají při své výchovně vzdělávací práci především takový styl vedení, který dítě podporuje v touze po poznání. Učitel má roli průvodce, dětem je oporou. Hlavním úkolem učitelů je předkládat dítěti vhodnou a různorodou vzdělávací nabídku didaktických činností a her, ze kterých bude mít dítě možnost si dle vlastní volby vybrat. Učitel připravuje podnětné prostředí. Aktivity probíhají především formou spontánní dětské hry, kterou si dítě volí na základě svého zájmu.

Metody

- prožitkové a zážitkové učení
- učení hrou nebo činnostmi
- spontánní učení
- situační učení
- nápodoba
- didakticky cílená činnost
- kooperativní a sociální učení
- pokusy a experimenty
- individuální přístup
- hromadné a skupinové hry včetně frontální práce

Formy vzdělávání

- spontánní x řízené
- menší skupiny x individuálně
- motivace pedagoga: přímo x nepřímo

5.5 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných, dětí od dvou do tří let

Průběh vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- Škola identifikuje speciální vzdělávací potřeby (učitelé vedou portfolia dětí a pedagogickou diagnostiku, do konce října identifikují odchylky ve výkonech, chování, projevech dětí, o zjištěných skutečnostech pohovoří s rodiči dítěte a oznámí tuto skutečnost vedoucí učitelce).
- Učitelé navrhnou podpůrná opatření 1. stupně podpory, vypracují Plán pedagogické podpory.

Plán pedagogické podpory (PLPP) obsahuje: Charakteristiku dítěte (silné, slabé stránky, popis jeho obtíží, případně sociálně-pedagogickou diagnostiku, aktuální zdravotní stav dítěte, další okolnosti ovlivňující nastavení podpory), dále stanovení cílů rozvoje dítěte, podpůrná opatření v mateřské škole, specifikaci úprav metod práce s dítětem, organizaci jeho vzdělávání, kritéria hodnocení dítěte, pomůcky, požadavky na organizaci práce učitelů, podpůrná opatření v rámci domácí přípravy (po dohodě s rodiči), podpůrná opatření jiného druhu (respektování zdravotního stavu dítěte, rodinné situace, vztahových problémů, postavení dítěte ve třídě) a také způsoby a termíny vyhodnocení účinnosti PLPP.

- Následně je po dobu 3 měsíců realizován PLPP.
- Učitelé vyhodnotí jeho účinnost, pokud je zjištěno, že podpůrná opatření stačí k naplnění vzdělávacích potřeb dítěte, jsou podpůrná opatření realizována po dobu, kdy jsou efektivní v dosahování stanovených cílů rozvoje dítěte, pokud je zjištěno, že opatření nestačí a u dítěte nenastalo očekávané zlepšení ve výkonech (chování, projevech). Zákonný zástupce dítěte na základě sdělení školy kontaktuje Školské poradenské zařízení (ŠPZ).
- Škola pro účel diagnostiky dítěte v ŠPZ vypracuje zprávu o již poskytnuté pedagogické podpoře, ve které uvede, jaký problém ve vzdělávání dítěte nastal, jaká podpůrná opatření byla uplatňována, jak jsou vyhodnocena.
- ŠPZ provede diagnostiku dítěte, a na jejím základě stanoví, zda je v kompetenci školy pokračovat v podpůrném opatření 1. stupně (zařízením mohou být navržena i jiná opatření 1. stupně), nebo zda jsou speciální potřeby dítěte natolik závažná, že je třeba využít podpůrná opatření vyššího stupně podpory, pak se stává dítě klientem ŠPZ.
- Pokud ŠPZ přizná dítěti podpůrné opatření 2. - 5. stupně jsou školou dítěti poskytována, vždy však s předchozím písemným informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte.
- Individuální vzdělávací plán (IVP) škola zpracovává zpravidla pro dítě, které má speciální vzdělávací potřeby a je vzděláváno formou individuální integrace. Podkladem pro zpracování IVP je: doporučení ŠPZ, žádost zákonného zástupce dítěte, nebo rozhodnutí ředitele školy. IVP je zpracováván bez odkladu, nejpozději do 1 měsíce po obdržení doporučení a žádosti zákonného zástupce dítěte. IVP vypracovávají učitelé, za jeho vypracování zodpovídá vedoucí učitelka. Platnost IVP stvrzují podpisy učitelé, vedoucí učitelka, pracovník ŠPZ a zákonný zástupce dítěte. Na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte je vzdělávání dítěti poskytováno podle IVP.

- IVP obsahuje údaje o skladbě druhů, stupňů podpůrných opatření, identifikační údaje dítěte, informace o úpravách obsahu vzdělávání dítěte, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod, forem vzdělávání a hodnocení, případné úpravy výstupů ve vzdělávání, údaje o učitelích dítěte, je zde uvedeno jméno učitele ŠPZ, se kterým škola spolupracuje.

Průběh vzdělávání dětí nadaných

- Vzdělávání nadaného dítěte bude probíhat v běžné třídě, formou individuální integrace s využitím obohacujícího pedagogického přístupu, úzkou spoluprací s rodiči dítěte a v souladu s doporučeními ŠPZ. V případě nadání v pohybových, či uměleckých oblastech bude školou rodičům doporučován rozvoj dítěte v některých z uměleckých škol ve městě např. Jitro, Boni pueri, ZUŠ Habrmanova, ZUŠ Na Střezině, tanečních studiích, sportovních klubech, kam již mají možnost docházet i děti z mateřských škol.
- Učitelé budou pro úspěšnost práce s nadaným dítětem dodržovat pravidla: vstřícná komunikace, pozorné naslouchání, neautoritativní komunikace, vytvoření dostatečného prostoru pro seberealizaci, prezentaci a sebevyjádření, nerušit dítě, je-li zaujato činností, společně hodnotit, diskutovat, vybírat komplexnější činnosti, úkoly s možností různé obtížnosti, s možností spolupráce, nenutit dítě do činnosti, podporovat jeho aktivitu, předkládat podnětný materiál.
- Učitelé budou respektovat jejich nadání. Cíleně jim nabízet náročnější stimulační pro rozvoj v talentované oblasti a citlivě korigovat funkce, které jsou v nesouladu. Snažit se o intenzivní spolupráci s rodiči tak, aby rozvoj dětí nebyl jednostranný ani brzden. Cílem snažení celého kolektivu pracovníků je radostné dětské prožívání dne a zároveň co nejkvalitnější vzdělávání dětí v rámci jejich konkrétních možností.
- V podpoře rozvoje nadaného dítěte bude škola využívat podporu krajské sítě podpory nadání a to prostřednictvím Koordinátora podpory nadání při krajském pracovišti Národního institutu pro další vzdělávání (NIDV). Získávat informace k dané problematice bude též např. na www.talentovani.cz., www.mensa.cz/nadane-dite, www.nadanedite.cz.

Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let

- Vzdělávání dětí mladší tří let probíhá ve všech třech třídách.
- Učitel individuálně podporuje aktivitu dětí, zvědavost, snahu po objevování, ale zároveň je nepřetěžuje. Nabízí činnosti nejenom individuální (které jsou pro děti v tomto věku tak důležité), ale také skupinové, ve kterých učitel usiluje o vzájemné poznání a počátky prvotní spolupráce mezi dětmi. Přístup učitele je laskavý, přátelský, až mateřský, pozitivní, s jistou dávkou důslednosti. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.

- Důležité jsou také pro nás vzájemné pozitivní vztahy mezi rodinou a mateřskou školou. Rodiče o dění v MŠ učitel průběžně informujeme a vytváří mezi sebou a rodiči takový vztah, ve kterém panuje oboustranná důvěra a tolerance. Pro rodiče jsou k dispozici konzultační hodiny, během kterých mohou s učitelem řešit diskrétní problémy, o kterých nechtějí mluvit ráno nebo odpoledne jen tak ve dveřích. Rodiče se mohou zapojit do různých akcí, které pro ně MŠ připravuje.
- Učitelé si společně vypracovali metodiku nabídky aktivit a činností pro děti mladší tří-let, která je součástí Třídních vzdělávacích plánů. Ve vzdělávací nabídce se prolínají dílčí vzdělávací cíle ze všech pěti oblastí (dítě a jeho tělo, dítě a jeho psychika, dítě a ten druhý, dítě a společnost, dítě a svět). Činnosti jsou zaměřeny na oblast adaptace, rozvoj hrubé a jemné motoriky, sebeobsluhu, řeč, myšlení, vnímání, aktivity s kolektivem, psychosociální oblast.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

V denním režimu dbáme na to, aby se objevily a prolínaly poznatky ze všech pěti oblastí vzdělávání. Rozvoj dítěte není jednostranný, ale jsou rozvíjeny všechny oblasti jeho osobnosti.

Vzdělávací činnost máme založenou na metodách přímých zážitků, využívání dětské zvědavosti a potřeby objevovat, vedeme děti k individuální práci a vytváříme podmínky pro jejich činnost. V dítěti probouzíme aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat, objevovat, ale i odvahu ukázat, co všechno už samo umí, zvládne, dokáže. Nepředkládáme dětem hotové návody, ale naopak jim umožňujeme hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastním nápadem.

Vzdělávací obsah je dle RVP PV uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí:

1. Dítě a jeho tělo (oblast biologická)
2. Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)
3. Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)
4. Dítě a společnost (oblast sociálně kulturní)
5. Dítě a svět (oblast enviromentální)

6.1 Činnosti a příležitosti vedoucí k průběžným vzdělávacím cílům

6.2 Integrované bloky

Vzdělávací obsah je uspořádán do pěti integrovaných bloků, které jsou zpracovány pro všechny věkové skupiny. Z integrovaných bloků vyplývají související témata, která jsou východiskem pro plánování třídních vzdělávacích programů. Jednotlivá témata, která si volí učitelé na třídách, nejsou pevně ohraničena, jejich časovou délku určuje zájem dětí a aktuální situace. Mohou být zařazeny v různých obdobích školního roku. V průběhu docházky do mateřské školy se dítě seznámí s každým integrovaným blokem.

Bloky jsou vzájemně provázány a přinášejí pestrou nabídku činností intelektových i praktických. Doplňujeme je o projekty, které přirozeně vyplynou z nejrůznějších dějů v mateřské škole a ze života dětí.

Přehled integrovaných bloků:

1. Planeta kamarádství

2. Planeta smíchu

3. Planeta radosti

4. Planeta poznávání

5. Planeta tajemství

6.3 Obsah integrovaných bloků

Každý integrovaný blok obsahuje:

- charakteristika a záměr integrovaného bloku
- související témata
- nabídka činností
- dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)
- vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí)
- očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)
- kompetence (dítě ukončující předškolní vzdělávání ...)

6.4 Plánování vzdělávacích činností

K jednotlivým tématům si učitelé ve svých Třídních vzdělávacích programech (TVP) stanovují cíle, očekávané výstupy a již zcela konkretizovanou nabídku vzdělávacích činností, prostřednictvím kterých dětem vytvářejí co nejlepší podmínky pro dosažení očekávaných kompetencí.

Při plánování konkrétní nabídky aktivit v TVP učitelé vychází z osmi tzv. různorodých mnohočetných inteligencí dle psychologa Howarda Gardnera.

Jejich úkolem je příslušné činnosti, aktivity, hry připravit takovým způsobem, aby děti měly možnost volby, a zajistit k nim vhodné podmínky (materiální, prostorové, časové...). V některých případech si děti mohou pomůcky či materiál připravovat samy a rovněž by měly po sobě také uklidit.

- Jazyková inteligence: schopnost ovládnout a obsáhnout všechny formy jazyka. V mateřské škole je to popisování, vyprávění, správná výslovnost, souvislé vyjadřování, slovní hry, rozhovory, dovyprávění příběhu, vytleskávání slov, určování první a poslední hlásky apod.
- Logicko – matematická inteligence: schopnost uvažovat logicky, systematicky, vědecky. V mateřské škole se jedná o manipulaci s předměty, bádání, experimenty, řešení logických skládanek a hlavolamů, počítání, technické zájmy apod.
- Vizuálně – prostorová inteligence: schopnost přesně postřehnout, pochopit, uložit do paměti a vybavit si tvary, uspořádání předmětů v prostoru, orientace v prostoru. V mateřské škole jde o modelářství, návrhářství, vizuální znázorňování, skládačky, ilustrované knihy, obkreslování dle předlohy, návštěvy muzea a výstav apod.
- Hudební inteligence: schopnost porozumět rytmickým a intonačním modelům hudby, kvalitám tónů a zvuků, schopnost pamatovat si informace ve zvukové podobě. V mateřské škole je to zpívání, vyťukávání rytmu, poslech hudby, hra na dětský hudební nástroj, hudebně – pohybové činnosti, rozlišování zvuků apod.
- Tělesně – pohybová: schopnost obratně používat svého těla jak pro sebevyjádření, tak pro činnosti zaměřené k určitému cíli – sport, herectví, schopnost dovedně zacházet s předměty. V mateřské škole jsou to tanec, běhání, skákání, hraní rolí, dramatické umění, aktivní fyzické zapojení do činností, dotykové zkušenosti, sportovní hry, pantomima apod.
- Interpersonální inteligence: schopnost všimnout si chování a pocitů jiných lidí, rozpoznat a chápat rozdíly v jejich temperamentu, schopnostech a náladách. V mateřské škole jde o návštěvu společenských akcí, kolektivní hry, týmovou práci, přátelské rozhovory, vedení, organizování apod.
- Intrapersonální inteligence: schopnost rozvíjet a ovládat vlastní pocity a prožitky, porozumění svému vlastnímu já. V mateřské škole je to meditování, snění, klid na samostatné uvažování a plánování, poslech relaxační hudby apod.
- Přírodní inteligence: schopnost vnímat změny v přírodě, zvýšená citlivost vnímání přírodních jevů a schopnost učit se z nich. V mateřské škole se jedná o pobyt venku, sázení, zalévání a péče o rostliny na zahradě i v mateřské škole, hrabání listů a sběr přírodnin apod.

1. blok: PLANETA KAMARÁDSTVÍ

Charakteristika – Na planetě Kamarádství se dětem otevírá zajímavý svět, kde se seznamují s prostředím mateřské školy a své třídy, s novými kamarády, učitelkami a ostatními zaměstnanci školy. Povídáme si o rodině a jejím významu. Poznáváme důležitost vztahů k jednotlivým členům rodiny, vnímáme rozdíly mezi dětmi a dospělými. Společně si vytváříme pravidla vzájemné komunikace, tolerance a bezpečného chování, kterými se řídíme při pobytu v mateřské škole, na zahradě a v okolí MŠ.

S dětmi poznáváme nové hry, aktivity, hračky a stavebnice, které jsou rozděleny do různých hracích koutků. Vydáme se společně na cestu za pokladem. Poznáváme různé druhy materiálů, které nás v běžném životě obklopují. Přiblížíme si nejběžnější profese dospělých i starší řemesla, význam práce rodičů pro rodinu a hodnotu každé lidské práce.

Nepostradatelnou součástí planety jsou pohádky a příběhy, které děti objevují v kouzelných dětských knihách a jejich prostřednictvím se dostávají do světa fantazie a představ. Děti v knihách potkávají mnoho pohádkových postav s různými vlastnostmi a spolu s nimi se ocitají v neobvyklých situacích, kde mohou vnímat i rozlišovat dobro a zlo. Zároveň se seznamují s autory a ilustrátory dětských knih, leporel a encyklopedií. Poznávají, jak se žije v různých zemích světa.

Související témata:

- Těšíme se do školky
- Řemesla dříve a dnes
- Poznáváme materiály
- Z pohádky do pohádky
- Kniha je můj kamarád
- Kdo mě rád – moje rodina
- Barevné duhové mandaly

2. blok: PLANETA SMÍCHU

Charakteristika – Na planetě Smíchu děti objevují tajemství života z různých úhlů pohledu. Setkávají se s pojmem zdraví, co pro nás znamená, co je nám prospěšné a co nám naopak škodí. Seznamují se se svým tělem i svými smysly, poznávají jednotlivé části lidského těla, jejich funkce a smyslové orgány. Zaměřujeme se na osobní hygienu, zdravou výživu, význam ovoce a zeleniny pro naše zdraví, věnujeme se i důležitým tématům o ochraně a bezpečí člověka a prevenci před nemocemi a úrazy.

Děti si užijí spoustu legrace při pohybových činnostech, které mohou být zábavné v létě i v zimě bez ohledu na počasí a mají nepostradatelný význam pro lidský organismus. Během roku poznávají různé druhy sportů, jejich význam a učí se zásady fair-play, kdy není důležité vyhrát, ale zúčastnit se, a formou her si vytvářejí potřebu každodenního pohybu.

Změny jsou součástí života a děti pozorují denně počasí a jeho vliv na okolní prostředí i svět. Seznamují se s živou přírodou a sledují změny, které sebou pravidelné střídání ročních období přináší. Získávají poznatky o různých časových pojmech, určují dny a jednotlivé měsíce v roce.

Související témata:

- Ovocné mlsání
- Mísa plná zeleniny
- Změny počasí, jak se oblékáme
- Ráno, v poledne a večer
- Moje tělo mozek řídí, oči ty to dobře vidí
- Zimní radovánky
- Jak v zimě sportujeme-zimní olympiáda
- Jak v létě sportujeme
- Ptáci kolem nás

3. blok: PLANETA RADOSTI

Charakteristika – Na planetě Radosti se děti seznamují s tradicemi a svátky, které se slaví nejen v naší vlasti, ale i v různých koutech světa. Rozlišujeme, jak se slavilo v minulosti a jak se slaví nyní. Společně poznáváme svátky tradiční, ale i ty novodobé, které jsou často propojené s přírodou a její ochranou.

Přibližujeme si význam jednotlivých svátků a oslav, které jsou vnímané naší společností především jako příležitost ke společnému setkávání s rodinou a přáteli. Poznáváme různé pranostiky, lidová říkadla, rozpočítadla a koledy. Činnosti motivujeme obdobím dané oslavy. Během tvořivých dílen s rodiči a prarodiči tvoříme různé dekorace. K jednotlivým svátkům a oslavám pořádáme různé akce a soutěže. V mateřské škole si také připomínáme a slavíme narozeniny a svátek každého dítěte s projektem „Zdravé mlsání“.

Související témata:

- Vyletěl si pyšný drak
- Duchové a strašidylka
- Až přijde čert s Mikulášem
- Vánoce, vánoce přicházejí
- Svátky jara – Velikonoce
- Malá čarodějnice

4. blok: PLANETA POZNÁVÁNÍ

Charakteristika – Na planetě Poznávání děti prožívají zajímavá dobrodružství při cestování v reálném i fantazijním světě a objevují neznámý vesmír a v něm zejména naši planetu Zemi.

Při cestování děti získávají poznatky o České republice a její historii, poznávají naše hlavní město i s mnoha zajímavostmi a rozlišují rozdíly mezi městem a vesnicí. Podrobněji se seznamují s místem, kde žijí, s blízkým i širokým okolím, ale i s přírodou z různých úhlů pohledu. Poznávají různé dopravní prostředky, jejich význam a různorodé využití, učí se značky a pravidla bezpečného pohybu na chodníku i v silničním provozu. Seznamují se s činnostmi policie, hasičů i záchranářů. Zkouší si jednoduché pokusy a bádají s využitím různých pomůcek.

Postupně se seznamují s jinými světadíly, státy a jejich národy. Poznávají, že všichni lidé nejsou stejní a mají nejen rozdílnou barvu pleti, ale i kulturu a zvyky. Podívají se, jak se žije v indiánské vesnici nebo za polárním kruhem. Poznají, jak se žilo v dobách princezen a rytířů, vycestují do pravěku a do dávného období, kdy žili dinosauři.

Související témata:

- Expedice za polární kruh
- Pokusy a objevy
- Na návštěvě ve vesmíru
- Cesta do pravěku
- Ve světě dinosaurů
- Pozor, stůj, červená!
- Na indiánské stezce
- Poznáváme naši zemi, náš domov
- Poznáváme světadíly a národnosti
- Jak se žilo v dobách rytířů a princezen
- Kam pojedeme s mámou a tátou o prázdninách

5. blok: PLANETA TAJEMSTVÍ

Charakteristika – Na planetě Tajemství se dětem odkrývá živá a neživá příroda a vše, co bývá pro děti zahaleno určitým tajemstvím. Postupně si vytvářejí k přírodě pozitivní postoj. Prozkoumávají svět rostlin i živočichů, odhalí záhadný a pestrý život v podmořském světě i exotická zvířata ze ZOO. Poznávají, jak se jmenují, čím se od sebe liší, jaký mají užitek pro člověka, co potřebují k životu a jak je můžeme chránit.

Přibližujeme si koloběh vody, její skupenství a význam pro život na Zemi, nebezpečí její síly i rizika znečištění. Během střídání ročních období pozorujeme změny v přírodě, její proměnlivost, krásu i barvy, učíme se rozlišovat přírodniny, vnímat přírodu všemi smysly a na základě vlastních zkušeností určovat charakteristické znaky ročních období.

Poznáváme, co nám příroda poskytuje, jak je jedinečná, ale i zranitelná, čím jí člověk škodí a jak ji dokáží lidé nešetrně ničit, ale naštěstí i účinně chránit. Učíme se posuzovat, jaký vliv má na přírodu počasí a nedostatek vody a jaké jsou možnosti ochrany vody i životního prostředí.

Související témata:

- Naše Země-zdravá Země
- Plody podzimu
- Strom je můj kamarád
- Jaro už je tady, Procházka loukou
- Medové království
- Poznáváme volně žijící zvířátka
- Zvířata na dvorku i na zahradě, Za zvířátka do ZOO
- Pestrý podmořský svět
- Voda v mnoha proměnách, Kámen, voda, písek

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Autoevaluace patří k nejdůležitějším článkům ŠVP. Jde o proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací i podmínek vzdělávání. Je realizovaný uvnitř mateřské školy a odehrává se v několika na sebe navazujících a neustále se opakujících fázích. Poznatky získané tímto průběžným vyhodnocováním poskytují učitelům a řediteli zpětnou vazbu o kvalitě vlastní činnosti. Vyhodnocení je podkladem pro vyvození závěrů pro další práci. Učitelé jich cíleně využívají k optimalizaci a zlepšování vzdělávacího procesu i podmínek, za nichž vzdělávání probíhá. Stanoví si, jak budou dále postupovat, aby méně úspěšnou oblast posunuli žádoucím směrem a posílili tím slabé stránky. Nejedná se o jednorázové a náhodné zhodnocení určitého jevu na základě subjektivního dojmu, ale o proces, který je realizován systematicky, podle předem připraveného plánu.

Je důležité si uvědomit: co budeme hodnotit (předmět), způsob vyhodnocování (metody a techniky), kdy hodnotit (časový plán), kdo bude hodnotit a kdo je za co zodpovědný.

Hlavní kroky evaluace

- sběr informací o určité (právě sledované) oblasti – je potřebné si předem stanovit, na které otázky budeme hledat odpovědi, na co se zaměříme
- analýza těchto informací, jejich porovnání s žádoucím stavem
- vyhodnocení a plánování dalších postupů do budoucna
- realizace nových postupů, námětů, opatření

Subjekty podílející se na evaluaci školy

- ředitel
- zástupce ředitele pro MŠ
- učitelé
- provozní zaměstnanci
- rodiče, děti

7.1 Oblasti autoevaluace (co sledujeme)

Podmínky ke vzdělávání

- věcné podmínky
- životospráva
- psychosociální podmínky
- organizace, řízení MŠ
- personální a pedagogické zajištění
- spoluúčast rodičů
- vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- vzdělávání a jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka
- vzdělávání dětí nadaných
- vzdělávání dětí od dvou do tří let

Průběh vzdělávání

- naplňování stanovených cílů
- získávání klíčových kompetencí, vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobnostní rozvoj jedince
- využívání prožitkového a situačního učení, kooperace a experimentování, individualizace
- pestrost tematických celků a vzdělávací nabídky
- nabídka IT aktivit na interaktivní tabuli a PC, činnosti s digitálními pomůckami
- prostor pro sebehodnocení dětí, vyjádření vlastního názoru aj.

Výsledky vzdělávání

- posuzovat každé dítě jako individualitu
- sledovat rozvoj a osobnostní pokroky, jeho posun ve vzdělávání
- zachytit problémy, vyvodit závěry, hledat řešení, odborná pomoc
- pedagogická diagnostiky dítěte: dynamická (využití záznamových diagnostických listů) a statická (využití programu iSophi), stanovení individuálních plánů

Spolupráce s veřejností

- spolupráce se zřizovatelem
- spolupráce se základní školou
- prezentace školy na veřejnosti, organizování společných akcí
- spolupráce s jinými mateřskými školami, vzájemné sdílení zkušeností

Spolupráce s rodiči

- schůzky s rodiči, informační nástěnky
- individuální rozhovory s rodiči, poradenský servis
- ukázka portfolia dítěte a diagnostiky dítěte iSophi
- projekty ve spolupráci s rodiči: „Exkurze mezi Váš“, „Čteme dětem“, „Zdravé mlsání“
- půjčování odborné literatury ze školní knihovny
- společné akce s rodiči a dětmi

Řízení školy

- kvalita systémového řízení
- plánování – stanovení koncepce školy, ročního plánu
- kontrolní a hospitační činnost
- efektivita organizace školy – organizační a provozní řád, školní řád
- metodická podpora kvality vzdělávání – personální rozvoj, DVPP, samostudium, možnost seberealizace

- systém vedení pedagogických pracovníků – efektivní využití výsledků hospitací, vzájemná hospitační učitelů, vedení začínajících učitelů

- kvalita kontrolního systému
- kritéria hodnocení pracovníků

7.2 Časový plán evaluace (hodnocení), vyhodnocování, odpovědnost zúčastněných

V této části je podrobně popsán plán evaluace zaměřující se na:

- dokumenty školy
- podmínky vzdělávání
- průběh vzdělávání
- spolupráce

V Hradci Králové 31. 8. 2023

Mgr. Gabriela Baranovičová
zástupce ředitele pro MŠ

8. INTERNÍ PŘÍLOHY

8.1 Roční plán

- Koncepce školy
- SWOT analýza
- Školní řád
- Provozní řád
- Provozní řád hřiště
- Směrnice školy
- Organizační řád
- Seznam pracovníků
- Plán kontrolní činnosti
- Plán porad
- Plán dalšího vzdělávání
- Plán zavádění učitele do praxe
- Podíl učitelů na chodu mateřské školy
- Kritéria pro stanovení odměn
- Organizace dne v mateřské škole - režim dne
- Plán akcí mateřské školy
- Doplnkové programy a projekty
- Strategie prevence sociálně patologických jevů
- Bezpečnostní opatření při práci s dětmi
- Zásady při práci dětí na počítači
- Seznam logopedických cviků
- Nabídka aktivit a činností pro děti mladší tří-let
- Nabídka činností k rozvoji hrubé a jemné motoriky, grafomotoriky

8.2 Přílohy k evaluaci školy

- dotazník: evaluace témat prostřednictvím kompetencí z RVP PV
- dotazník: evaluace ŠVP PV
- dotazník pro učitele: podmínky vzdělávání (hodnotící dotazník)
- dotazník pro provozní zaměstnance: podmínky vzdělávání (hodnotící dotazník)
- dotazník: autoevaluace učitele
- sebehodnotící dotazník (posouzení své práce dle kritérií)
- dotazník pro rodiče
- pedagogická diagnostika: statická (program iSopHi), dynamická (diagnostický list dítěte)
- charakteristika třídy
- záznamové archy pro hospitaci a vzájemné hospitace učitelů
- záznamové archy kontrolní činnosti u provozních zaměstnanců